

regulation of civil relations. It is emphasized that time values play a decisive role in the legal regulation of public relations, which is the subject of civil law, as an integral part of the mechanism of their legal regulation, which provides temporal boundaries of certain civil rights and relevant civil obligations.

It is noted that the proposed model of updating civil legislation partially reproduces the ways and means to introduce temporal elements into the structure of the mechanism of legal regulation of civil relations in view of the relevant legal institution. In fact, considerations have been proposed to improve the provisions of this concept both in terms of general provisions on terms and deadlines under the Civil Code of Ukraine, and within individual legal institutions.

In particular, it is proposed to: standardize the nature of the statute of limitations in accordance with international experience and the essence of this category; to determine the peculiarities of the course of this type of term (beginning, end, grounds for interruption and suspension); taking into account the experience of European legislation to single out the statute of limitations as a kind of socio-legal category of a complex nature in the field of application, where to normalize its varieties and the ratio of the latter; to streamline the normative basis of the acquisitive prescription, where, taking into account the experience of judicial practice and the legislation of other countries, to ensure the full realization of the purpose of its introduction into the domestic legal field.

With regard to the special provisions of civil law in terms of temporal values, there are proposals that should ensure the implementation of the above purpose of time, as a socio-legal category that will be the subject of further research. In particular, attention is paid to the prospect of improving the place of time values in the mechanism of legal regulation of personal non-property rights of individuals and legal entities, hereditary relations, where these legal categories should ensure the stability of civil turnover and create an optimal model of legal protection of rights and legitimate interests of participants.

Keywords: *time values, concept, update of civil legislation, update of civil legislation, prescription, limitation of actions, acquisitive prescription, modernization, recodification.*

347.45/.47

DOI: 10.31733/2078-3566-2021-3-153-159

Кристина РЕЗВОРОВИЧ[©]
кандидат юридичних наук
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

АДАПТАЦІЯ НОРМ НАДАННЯ ДЕРЖАВНИХ ЕЛЕКТРОННИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

У статті розглянуто питання цифрової трансформації в юридичній площині надання електронних послуг. Наведено основні стовпи цифрової трансформації, затверджені ООН, стандарти ЄС та Ради Європи. Автором розглянуто динаміку EGDІ-індексу та E-Participation індексу в Україні, субіндексів EGDІ за 2003–2020 роки, що відображає значні розбіжності в розвитку цифрових технологій та падіння індексу людського капіталу. Створена в 2020 року онлайн-платформа «Дія» поступово наповнюється новими видами послуг та базами даних Державних реєстрів. У статті порушено питання врахування сучасного територіального стану України, частина якої анексована в Криму та окупована на Донбасі, що ускладнює надання електронних послуг ВПО.

Через це постійно виникають правові колізії з документами тимчасово-переміщених осіб (ВПО), які втрачають право купити нерухомість, оформити кредити, пенсії, права на об'єкти інтелектуальної власності, інші майнові права. Стаття містить огляд питань електронної ідентифікації, автентифікації та довірчих послуг (eIDAS), що забезпечує основу для транскордонної електронної ідентифікації, автентифікації та сертифікації в ЄС й повинна синхронно впроваджуватися в Україні. Проаналізовано Концепцію розвитку електронного урядування в Україні щодо неврегульованості питання електронної ідентифікації та автентифікації фізичних та юридичних осіб під час взаємодії з органами влади. Узагальнено низку правових колізій з наявністю паперових та електронних документів в Державних реєстрах, відсутність яких унеможливило отримання тимчасово-переміщеними особами електронних послуг.

Ключові слова: *цифрова трансформація, електронні послуги, електронний уряд, е-паспорти, е-свідоцтва про народження; е-довідка ВПО; е-студентський квиток.*

© К. Резворович, 2021

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-1183-613X>

goldkristina@gmail.com

Постановка проблеми. Цифрова трансформація, яка набула швидких обертів останні 5 років й посилила своє значення в умовах пандемії, стимулювала уряди країн вдосконалювати державні цифрові платформи, якими надаються електронні послуги. Європейські цінності, яких прагне досягти Україна, вимагають впроваджувати елементи електронного уряду, формуючи відкриту цифрову екосистему. Але треба зауважити, що досвід, набутий Європейським Союзом, в Україні треба адаптувати з урахуванням втрати даних внаслідок військового конфлікту на Сході України та анексії Криму. Впровадження онлайн-системи «Дія» в Україні стало логічним продовженням цих кроків у створенні «Цифрової країни». Ця система дозволяє вирішити багато питань, які можна активувати кожним громадянином дистанційно. Система повинна поступово наповнюватися послугами: від найсуттєвіших до вторинних.

Еволюція в системі державних послуг від паперового до електронного формату передбачає певні терміни переходу, модернізацію інформаційно-комунікаційної інфраструктури, вдосконалення компетенцій державних службовців та їх формування у споживачів електронних послуг, актуалізацію правового поля відповідно до нових викликів тощо. Але треба зауважити, що еволюційні процеси в будь-які часи сприймаються певними верствами населення доволі важко, а з іншого боку, виникають нові виклики – інформаційна небезпека використання баз даних, фішингові атаки, крадіжка даних тощо. Через що правове поле потребує постійного вдосконалення юридичних норм паралельно з процесами впровадження електронних послуг. Найбільш актуальним стає питання електронної ідентифікації фізичних осіб, особливо у разі перенесення даних з паперового в електронний формат.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Акцент щодо практичного державного управління у європейських країнах, включно з наданням електронних послуг, зроблено в роботі State employment service: European approaches to providing electronic services [1]. Впровадження безпаперового обігу спрощує процедуру надання електронних послуг

Автори-правники в Україні вказують, що важливо враховувати соціальні та економічні, технологічні, організаційні та регулюючі чинники в процесі впровадження та розвитку електронного уряду [2], але не порушують питання безпеки під час електронної ідентифікації.

За результатами опитування 2020 року, впровадження електронних послуг обнадіюють і показують значне зростання цифрових послуг у різних географічних регіонах, країнах та містах. Підходи до електронної участі та орієнтації на дані були розширені, а фокус у створенні цифрового потенціалу збільшився. Проте прогрес стикається з наявними та новими викликами та ризиками, такими як кібербезпека та конфіденційність даних [3]. В Україні ці ризики необхідно доповнити суперечністю між юридичною чинністю електронного або паперового документа, яке виникає внаслідок прийняття низки нових законів.

Зважаючи на проблеми сучасного стану в Україні, був узагальнений національний досвід з урахуванням стандартів Ради Європи [4]. Однак в публікації звернуто увагу на «особливі потреби» щодо власності, але не розглянуто багато питань, які виникають протягом останніх 8 років.

Мета статті полягає у визначенні проблем надання електронних послуг й актуалізації юридичних норм та адаптації національного досвіду з урахуванням європейських стандартів в умовах анексії Криму та окупації частини територій Донбасу.

Вклад основного матеріалу. Уряди всього світу використовують цифрові технології, щоб інноваційно змінити спосіб своєї діяльності, обмінюватися інформацією, приймати рішення та надавати послуги, а також залучати людей та співпрацювати з ними для вирішення політичних завдань, що викликають суспільне занепокоєння. Однак багато країн все ще не мають можливості ефективно використовувати цифрові технології для забезпечення доступних, надійних, швидких, персоналізованих, безпечних та інклюзивних послуг та розширення можливостей людей за допомогою відкритих механізмів та механізмів участі [5].

Можливості країн щодо впровадження та використання цифрових технологій у сфері державних послуг характеризуються Індексом розвитку електронного уряду.

Індекс розвитку електронного уряду відображає стан розвитку електронного уряду держав-членів Організації Об'єднаних Націй. Поряд з оцінкою моделей розвитку вебсайтів у країні, Індекс розвитку електронного уряду включає характеристики

доступу, такі як інфраструктура та освітній рівень, щоб відобразити, як країна використовує інформаційні технології для сприяння доступу та інклюзії своїх людей [6].

Динаміка EGDI-індексу та E-Participation індексу України відображені на рис. 1.

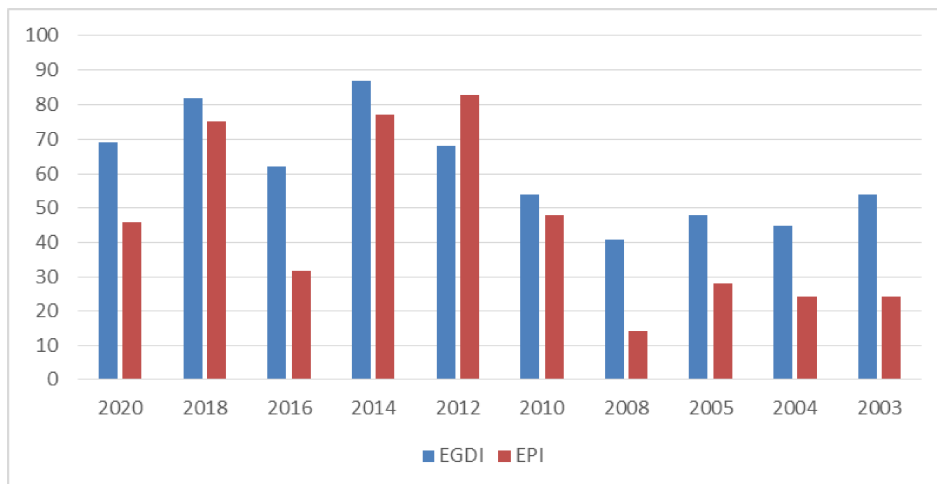

Рис. 1. Динаміка EGDI та E-Participation індексів України за 2003–2020 рр.

(джерело: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data/Country-Information/id/180-Ukraine>)

За даними рис. 1, ми спостерігаємо поступове швидке поліпшення впровадження цифрового уряду в період з 2008 по 2014 роки, але після анексії Криму та окупації Донбасу процеси в цьому напрямі погіршилися.

EGDI – це комплексний показник трьох важливих вимірів електронного уряду, а саме: надання онлайн-послуг, телекомунікаційного зв'язку та людських можливостей.

Динаміка субкомпонентів EGDI-індексу України відображена на рис. 2.

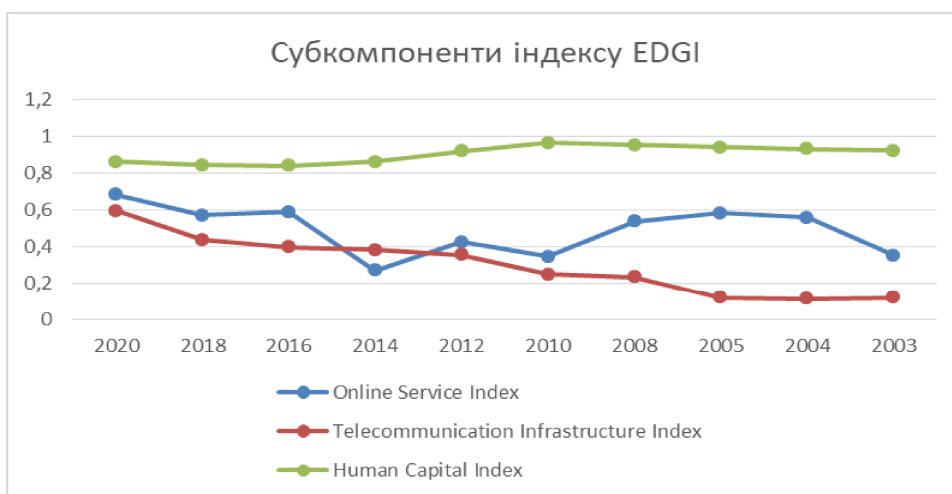

Рис. 2. Динаміка субкомпонентів EGDI-індексу України за 2003–2020 рр.

Джерело: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data/Country-Information/id/180-Ukraine>

Під час дослідження субкомпонентів EGDI-індексу, за даними рис. 2, бачимо, що переломним стає 2010 рік, коли значно модернізується телекомунікаційна інфраструктура, але невпинно падає індекс людського капіталу.

ООН рекомендує урядам дев'ять ключових стовпів для цифрової трансформації, а саме:

1. Бачення, лідерство, мислення: посилити трансформаційне лідерство, змінивши мислення та цифрові технології можливості на індивідуальному рівні.
2. Інституційна та нормативна база: розробити інтегровану інституційну екосистему за допомогою впровадження нормативно-правової бази.
3. Організаційна структура та культура: змінити організаційну структуру та культуру.
4. Системне мислення та інтеграція: сприяти системному мисленню та розвитку інтегрованих підходів до формування політики та надання послуг.

5. Управління даними: забезпечити стратегічне та професійне управління даними, щоб забезпечити прийняття політики на основі даних та доступ до інформації через відкриті державні дані, серед інших пріоритетів доступу та використання даних.

6. Інфраструктура ІКТ та доступність технологій.

7. Ресурси: мобілізувати ресурси та узгодити пріоритети, плани та складання бюджету, у тому числі через державно-приватне партнерство.

8. Здатність потенціалу розробників: збільшити потенціал шкіл державного управління та інших установ.

9. Здібності суспільства: розвивати можливості на суспільному рівні, щоб нікого не залишати позаду та подолати цифровий розрив [3].

Україна в цьому напрямі в минулому році зробила значний крок, створивши Міністерство та Комітет цифрової трансформації, впровадивши режим paperless, запустивши онлайн-додаток «Дія» (www.dia.gov.ua). У такий спосіб юридична сила електронних документів була підтверджена постановами КМУ № 278 від 15.04.2020 р., № 911 від 23.09.2020 р., № 509 від 01.10.2014 р. та № 1051 від 18.12.2019 р. Але цими постановами визнається юридична сила таких електронних документів: е-паспорти та РНОКПП; е-свідоцтва про народження;

е-довідка ВПО; е-студентський квиток.

Визначаючи формування цифрового майбутнього Європи, треба наголосити, що транскордонні цифрові державні послуги дозволяють людям вільно пересуватися по ЄС. У межах своєї стратегії Європейська Комісія вживає конкретних заходів щодо розвитку транскордонних цифрових державних послуг. Вони включають, але не обмежуються цим, створення європейських взаємосумісних платформ, таких як загальні рамки для управління електронною ідентичністю громадян та сприяння інноваціям за рахунок фінансування масштабних пілотних проєктів [5].

Тому в Україні потрібно проводити синхронне впровадження юридичних норм, які ЄС включає до переліку електронних послуг, а також матеріальне забезпечення технічними засобами (рідерами, інтерактивними сенсорними панелями тощо). Впровадження цифрових ковід-паспортів з 01.07.2021 року країнами ЄС стало стимулом забезпечення митних постів в Україні рідерами QR-коду тільки з 01.09.2021 року, але в аеропортах просили пред'являти паперові ковід-сертифікати.

Проте цифрова трансформація допоможе вирішити спірні питання. Під час оформлення права на житло стали виникати юридичні колізії:

– коли свідоцтво про шлюб є в паперовому варіанті, але відсутнє в Державному реєстрі актів цивільного стану громадян;

– коли свідоцтво про право власності на нерухоме майно є в електронному Реєстрі прав власності на нерухоме майно, але відсутнє в паперовому вигляді.

В обох випадках було відмовлено в оформленні документів й запропоновано підтверджувати чинність документів через суд. Отже, електронні версії документів повинні прийматися нарівні з паперовими й навпаки.

Інша юридична колізія спостерігається з оформленням документів переселенцям, коли змушують людей для оформлення пенсії їхати за довідками на тимчасово окуповані території й привозити документи з печатками невизнаних в Україні ДНР та ЛНР. З іншого боку, е-свідоцтво про народження можуть отримати й новонароджені громадяни України на тимчасово окупованих територіях.

Фахівці ООН наголошують, що розвиток кількох можливостей для розвитку електронного уряду є надзвичайно важливим, оскільки трансформація цифрового уряду передбачає набагато більше, ніж інтеграція технологій в управління. Важливими є також фундаментальні зміни у свідомості державних службовців та у співпраці державних установ.

Деякі міркування є особливо нагальними або важливими в країнах, що розвиваються, включно з країнами, що перебувають в особливих ситуаціях. Серед них відсутність цифрових інфраструктур, стійких платформ електронного уряду та обмежені ресурси для впровадження політики цифрового уряду. Незважаючи на те, що електронний уряд досяг витонченості у провідних країнах, використання цифрових технологій залишається відносно новим у національних програмах деяких країн [3].

Електронна ідентифікація (eID) є одним із інструментів забезпечення безпечного доступу до онлайн-послуг та здійснення електронних транзакцій більш безпечним способом.

Безпечна електронна ідентифікація є важливим аспектом повсякденного життя в цифровому світі.

Електронна ідентифікація може гарантувати однозначну ідентифікацію особи та гарантувати належну послугу особі, яка дійсно має на це право, наприклад, для банківських цілей. Однак відсутність спільної правової бази не дозволила державам-членам визнавати та приймати схеми електронної ідентифікації, видані в інших державах-членах. Недостатня транскордонна сумісність національних схем заважає громадянам та бізнесу отримати повну вигоду від цифрового ЄС.

Комісія визначила низку цілей та етапів для електронної ідентифікації у своєму Communication 2030 Digital Compass: The European Way for the Digital Decade. Наприклад, до 2030 року всі ключові державні послуги мають бути доступними в Інтернеті, усі громадяни матимуть доступ до електронних медичних карток; і 80 % громадян повинні використовувати рішення для електронної ідентифікації [7].

Регламент щодо електронної ідентифікації, автентифікації та довірчих послуг (eIDAS) забезпечує основу для транскордонної електронної ідентифікації, автентифікації та сертифікації вебсайтів у межах ЄС.

Держави-члени ЄС можуть повідомляти та визнавати на добровільній основі національні схеми електронної ідентифікації у своїх державах-членах. Визнання повідомленої електронної ідентифікації стало обов'язковим у 2018 році. Вже 60 % європейців можуть скористатися чинною системою, але рівень використання низький, їх використання є громіздким, а ділові справи обмежені [8].

У Концепції розвитку електронного урядування в Україні було визначено одну з проблем, яка торкається неврегульованості питання електронної ідентифікації та автентифікації фізичних та юридичних осіб під час взаємодії з органами влади.

Розвиток інфраструктури електронної ідентифікації надасть змогу забезпечити зручний та безпечний доступ громадян та суб'єктів господарювання до визначених даних з інформаційних систем органів влади, різноманітних електронних послуг та інтерактивних інструментів без необхідності використання декількох облікових записів в різних інформаційних системах, сприятиме розвитку електронних форм взаємодії громадян та держави.

З урахуванням переваг технологій електронної ідентифікації основними заходами щодо забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за цим напрямом є:

- розвиток електронних довірчих послуг відповідно до вимог Регламенту (ЄС) № 910/2014 Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 р. про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій в межах внутрішнього ринку та про скасування Директиви 1999/93/ЄС;

- сприяння наповненню єдиного демографічного реєстру та поширенню паспортів громадянина України у формі ID-карти;

- розвиток наявних та запровадження нових схем і засобів електронної ідентифікації та встановлення рівнів довіри до них (у тому числі Mobile ID, Bank ID);

- реалізація принципу single-sign-on шляхом впровадження інтегрованої системи електронної ідентифікації та автентифікації і повторного використання в інформаційно-телекомунікаційних системах органів влади [9].

З вищенаведеного переліку зупинимося на електронній ідентифікації фізичних осіб у формі ID-карти. Зокрема, візові центри вимагають паперовий варіант витягу щодо місця проживання до ID-карти, який видає міграційна служба. Іншим випадком є те, що тимчасово переміщеним особам з 14 років та тим, хто не вклеїв своєчасно фотографію в паперовий паспорт, певний період видавали тільки ID-карти. Її зараз переселенці втратили можливість взагалі потрапити додому на тимчасово окуповані території.

Наступне питання виникне у зв'язку з 5-річним терміном внесення відомостей про страховий стаж в електронну трудову книжку, встановленого Законом України № 1217-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі» [10]. Проблеми будуть виникати, й не тільки у вимушено переміщених осіб, під час визначення страхового стажу, й ВПО вимушені будуть їхати отримувати на окуповані території довідки з печатками підприємств невизначених територій, які досі вимагають українські суди.

Також виникне питання щодо прав на об'єкти інтелектуальної власності. Наприклад, в Державному реєстрі патентів України на винаходи (<https://data.gov.ua/dataset/activity/e8e832e0-b99c-4543-9ab8-saba33d154888>), після вступу України до СОТ, підприємства повинні були сплачувати підтримку патентів, яка збільшувалася в 10 разів. Щоб уникнути великих виплат на підтримку патентів, підприємства передали права власності на патенти та їх щорічну

підтримку на авторів, дані яких внесені в реєстр відповідно реєстрації за місцем проживання.

Низка вчених-правників визначає, що чим більш розвинена країна, тим сильніше інтелектуальна власність та інтелектуальніше використовується праця і навпаки. Саморозширення інтелектуальної власності відіграє таку саму роль в інтелектуальній економіці, як саморозширення матеріального та реального капіталу в індустріальному. Отже, ефективність використання інтелектуальної власності та інтелектуальної праці визначає перспективи економіки [11]. Цей тезис наголошує важливість внеску інтелектуальної власності в економічний розвиток країни. У випадках, коли громадяни проживають не за місцем розгляду та оформлення документів, державне мито може бути перераховано поштовим переказом, в якому вказується, за яку дію чи документ сплачується це державне мито [12].

Укрпатент розсилає листи за адресою автору винаходу, відповідно інтелектуальний капітал у формі патенту, тимчасово переселенні особи перестали підтримувати сплатою державного мита, оскільки документи залишилися за місцем проживання, а відповідно п. 5.2 Інструкції: «Не сплачується державне мито за реєстрацію місця проживання у зв'язку з обміном паспорта або в зв'язку зі зміною назви вулиці чи нумерації будинків» [12]. Отже, заміна паспорта на ID-паспорт та зміна місця знаходження, а не реєстрації, стали такими юридичними перепонами в підтримці й використанні власного інтелектуального потенціалу.

В цьому випадку необхідно активізувати роботу з боку Державної міграційної служби України, щоб інтегрувати з даними Державного реєстру патентів України на винаходи.

Висновки. Наведені питання впровадження цифрової трансформації відображають її переваги, оскільки усувається людський чинник під час надання вже електронних послуг. Це зумовлено європейським напрямом України. З іншого боку, виникає багато юридичних колізій щодо паперових та електронних документів, які відсутні в державних реєстрах.

Вищевикладений матеріал дає підстави рекомендувати вносити зміни в чинне законодавство, яке в умовах цифрової трансформації повинно дотримуватися щодо визнання як паперових документів, так і баз даних електронних реєстрів для ВПО у низці випадків, а саме:

- визнання паперових трудових книжок щодо визначення страхового стажу ВПО;
- інтеграція баз даних Державної міграційної служби України з даними інших Державних реєстрів на основі електронної ідентифікації ВПЛІ;
- визнання як електронного, так і паперового документа щодо актів цивільного стану та майнових прав ВПО.

Країни ЄС активно впроваджують електронне урядування в частині надання електронних послуг, тому в Україні під час впровадження онлайн- платформи «Дія» потрібно своєчасно вносити зміни й приймати їх в законодавчому полі з урахуванням норм ЄС та стандартів Ради Європи.

Список використаних джерел

1. Yurii Chyzhmar, Kristina Rezvovich, Ruslan Orlovskiy, Krystyna Kysylova, Kostiantyn Buhachuk, Kharkiv. State employment service: European approaches to providing electronic services. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues, Volume 22, Issue 6, December 2019. Allied Business Academies. Pp. 1–7.
2. Kateryna Chyzhmar, Tetiana Kolomiets, Oleksii Dnipro, Oleksandr Sydorov, Kristina Rezvovich. The Peculiarities of the Legal Regime of Information in the E Declarations of Persons Authorized to Perform the Functions of State or Local Self Government. Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues, Volume 22, Issue 5, December 2019. Allied Business Academies. Pp. 1–6.
3. United Nations E-Government Surveys: 2020 Digital Government in the Decade of Action for Sustainable Development.
4. Національна судова практика з питань внутрішнього переміщення: Застосування стандартів Ради Європи : Проєкт Ради Європи «Внутрішнє переміщення в Україні: розробка тривалих рішень». 2019. 292 с.
5. eGovernment and digital public services. URL : <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/egovernment>.
6. E-Government Development Index (EGDI). URL : <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/Overview/-E-Government-Development-Index>
7. Communication 2030 Digital Compass: The European Way for the Digital Decade.
8. Electronic Identification. URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/electronic-identification>
9. Концепція розвитку електронного урядування в Україні. Документ 649-2017-р від 20.09.2017. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80#Text>.
10. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обліку трудової діяльності працівника в електронній формі : Закон України 1217-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1217-20#Text>.

11. Aristova, Irina & Rezvorovich, Kristina & Sydorova, Elvira & Nesterchuk, Lily & Kislitsyna, Irina. (2020). Creation of an intellectual property court in Ukraine: protection of intellectual property rights in a system of economic security of a country. *Journal of Security and Sustainability* Iss. 9. 10.9770/jssi.2020.9.M(29). DOI:10.9770/jssi.2020.9.M(29) P. 369.

12. Інструкція про порядок обчислення та справляння державного мита : наказ Міністерства фінансів України від 07.07.2012 р. № 811. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1623-12#Text>.

Надійшла до редакції 08.09.2021

References

1. Yurii Chyzhmar, Kristina Rezvorovich, Ruslan Orlovskiy, Krystyna Kysylova, Kostiantyn Buhaichuk, Kharkiv. State employment service: European approaches to providing electronic services. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, Volume 22, Issue 6, December 2019. Allied Business Academies. Pp. 1–7.

2. Kateryna Chyzhmar, Tetiana Kolomiets, Oleksii Dniprov, Oleksandr Sydorov, Kristina Rezvorovich. The Peculiarities of the Legal Regime of Information in the E Declarations of Persons Authorized to Perform the Functions of State or Local Self Government. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, Volume 22, Issue 5, December 2019. Allied Business Academies. Pp. 1–6.

3. United Nations E-Government Surveys: 2020 Digital Government in the Decade of Action for Sustainable Development.

4. Natsionalna sudova praktyka z pytan vnutrishnoho peremishchennia: zastosuvannya standartiv Rady Yevropy [National case law on internal displacement: application of Council of Europe standards] : Proiekt Rady Yevropy «Vnutrishnie peremishchennia v Ukraini: rozrobka tryvalykh rishen». 2019, 292 s. [in Ukr.].

5. eGovernment and digital public services. URL : <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/egovernment>.

6. E-Government Development Index (EGDI). URL : <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/About/Overview/-E-Government-Development-Index>

7. Communication 2030 Digital Compass: The European Way for the Digital Decade.

8. Electronic Identification. URL : <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/electronic-identification>.

9. Kontsepsiya rozvytku elektronnoho uryaduvannya v Ukraini [The concept of e-government development in Ukraine]. Dokument 649-2017-r vid 20.09.2017 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/649-2017-%D1%80#Text> [in Ukr.].

10. Pro vnesennya zmin do deyakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo obliku trudovoyi diialnosti pratsivnyka v elektronniy formi [About modification of some legislative acts of Ukraine concerning the account of labor activity of the worker in the electronic form] : Zakon Ukrainy 1217-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1217-20#Text> [in Ukr.].

11. Aristova, Irina & Rezvorovich, Kristina & Sydorova, Elvira & Nesterchuk, Lily & Kislitsyna, Irina. (2020). Creation of an intellectual property court in Ukraine: protection of intellectual property rights in a system of economic security of a country. *Journal of Security and Sustainability* Iss. 9. 10.9770/jssi.2020.9.M(29). DOI:10.9770/jssi.2020.9.M(29) P. 369.

12. Instruksiya pro porjadok obchyslennya ta spravlyannya derzhavnoho myta [Instruction on the procedure for calculating and collecting state duties] : nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy № 811 vid 07.07.2012 r. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1623-12#Text> [in Ukr.].

ABSTRACT

Krystyna Rezvorovych. Adaptation of standards of provision of government electronic services in Ukraine in the conditions of digital transformation. The article considers the issues of digital transformation in the legal field of electronic services. Ukraine has carried out a number of reforms regarding the digitization of paper documents and the transition to European norms of EU countries and Council of Europe standards. The article presents the main pillars of digital transformation, approved by the UN. The authors consider the dynamics of the EGDI-index and E-Participation index in Ukraine, EGDI sub-indices for 2003-2020, which reflects significant differences in the development of digital technologies and the decline of the Human capital index. Created in 2020, the online platform «Action» is gradually being filled with new types of services and databases of State Registers. The article raises the issue of taking into account the current territorial state of Ukraine, part of which is annexed in the Crimea and occupied in the Donbass, which complicates the provision of electronic services to internally displaced persons. As a result, there are constant legal conflicts with the documents of temporarily displaced persons, who lose the right to buy real estate, issue loans, pensions, intellectual property rights, and other property rights. It provides an overview of e-identification, authentication and trust services (eIDAS), which provides the basis for cross-border electronic identification, authentication and certification in the EU and should be implemented simultaneously in Ukraine. The authors generalized the legal norms on the introduction of the “paperless” regime in Ukraine and the validity of electronic documents: e-passports, e-birth certificate; IDP ID; e-student ticket. The Concept of e-Government development in Ukraine on the unresolved issue of electronic identification and authentication of individuals and legal entities in interaction with the authorities is analyzed. The article summarizes a number of legal conflicts with the presence of paper and electronic documents in the State Registers, the absence of which makes it impossible for temporarily displaced persons to receive electronic services.

Keywords: *digital transformation, e-services, e-passports, e-birth certificate; IDP ID; e-student ticket.*